

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNGIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, segón.
Bussó á la escala. Despatx: de 12 á 2.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent.. . . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . . 0'15 »
» » pera
los no suscrits. . . . 0'20 »

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fgra ciutat. . . » 2 »
Extranjer y
Ultramar. . . » 10 l' any.

EN DEFENSA

DE LAS SOCIETATS RECREATIVAS

DEBER es de Lo Teatro Regional sortir en defensa dels *aficionados*, ja que la *España Artística*, periódich que 's publica á Madrid, en son número 279 corresponent al 11 del corrent, las emprén ab ells, atribuintlos ab tota la bona fé, *nada menos* que un tant de culpa pel decahiment en que's trova lo Teatro Espanyol.

Lo firmant del article que es lo distingit escriptor D. Adolfo de Gamucio, tracta l' assumpto, (y perdoni que li diguém) sense coneixement de causa; 's veu á la llegua que dit senyor viu en una deplorable ignorancia de lo que son las Societats Recreativas, á lo menos per lo que respecta á las que á Catalunya existeixen.

Y lo millor que 'ls diu als *aficionados*, es que ells tenen la culpa *del decahiment creixent de la escena, de la ruina del artista, y de la desanimació dels autors que forsan sos ingenis, pera no recullirne cap producte.*

Aixó ja es exagerar.

Pobres aficionados! Ells tan cofoys y tan tossuts en posar massa sovint en escena obras d' aquells autors, quins drets de representació afluheixen al centre desde ahont tals atachs se 'ls dirigeixen, ja veuen de quina manera se 'ls hi dona las gracias.

¿Y saben ab quin medi s' ha donat pera acabar ab *abuso tal*? Molt senzill: que á las Societats Recreativas, se 'ls *imposin creixents drets*, y en cas de que hi hagués Societat que 's vejés ab

forsas pera satisferlos, llavors l' articulista madrileny excita 'ls autors á que prohibeixin la representació de las sevas obras.

Ja ho hem dit y ho repetim: lo Sr. Gamucio no coneix prou bé l' assumpto que tracta y aixis se desprén de la lectura del seu propi article.

A Madrid, deuen esser molt escassas aquesta classe de Societats, ja que ni 'n parla. De pocas poblacions del resto d' Espanya ne cita alguna; pero ahont verdaderament ne trova abundancia (*un escandaloso número*: son paraulas sevas) es á Catalunya, cosa molt natural per esser aquest lo pais en qu' está més despert l' esprit de associació. Cita algunas poblacions catalanas ab son aproximatiu número de Societats y se n' espanta.

Y aixó que encare 's queda curt.

Donchs bé: ja qu' en lloch com á Catalunya n' hi ha tanta abundancia y que per lo tant podem ser més coneixedors del *abuso*, li dirém que á més de no rebren cap perjudici, tenen algo que agrahir los teatros públichs y los artistas de debó á n' els *aficionados* que avuy defensém.

Ells contribueixen en molta part, en avivar lo gust y voluntat del públich pera assistir á las representacions veritat. La concurrencia que alimenta á las Societats, no treu ni un espectador al teatro públich, ans al contrari. Aquí á Barcelona que serán prop d' un centenar las Societats de que 's tracta y que sas funcions tenen lloch los diumenges, en tal dia acostuma á sobrar la concurrencia en los nou ó deu teatros públichs. Y valgui l' exemple de relació respectiva de las altrás poblacions catalanas.

Pot assegurar-se que la concurrencia de la ma-

jorja de las Societats, se compon per regla general, de familias numerosas que si no tinguessin aquella ganga, s' estarian á casa ó se n' anirían á passeig, que lo qu' es al teatro no hi anirian pas. Altres hi van pera veurer *fer comedia*, al amich, al germá ó al *noy de casa*, y gran número son los que hi van per Terpsicore y no per Talía, perque prou saben los *aficionados* que á més d' alternar las festivas sessions una de ball y una de representació teatral, lo dia aquest també deu acabar la festa ab ball perque d' altra manera *no 'ls deixarian fer comedia*.

Fins aquí, hem demostrat que los *aficionados* no perjudican los teatros públichs y facilment demostrarem perqué hem dit que fins tenen alguna cosa que agrahirlos.

Ja es prou sapigut que las representacions per *aficionados* no acostuman á ser un modelo de bona execució, ni molt menos. Per aquest motiu en varias ocasions hem sentit y ho hem vist demostrat, que algún curiós espectador s' ha dit: aquesta obra 'm sembla que deu ser bona, lo dia que la fassin á tal puesto (teatro públich) hi aniré. Aquets son uns y los altres los mateixo joves *aficionados* que no tenint altre academia en que aprendrer, los dias de feyna, y los de festa que no *trevallan* van á estudiar ab los actors de debó y creguin que entre tots forman un regular número d' entrades que d' altre modo s' esgarriarian tal volta en llocs pitjors.

En las poblacions de poca importancia que no tenen teatro públich, podem donar gracias á que uns quants joves *aficionados*, s' organisin pera donar de quant en quant alguna representació, que d' altra manera sos convehins passarian la vida sense saber lo qu' es ni la parodia d' un teatro. Y las poblacions més importants que contan ab las duas cosas, quan en lo teatro públich hi ha una companyia que s' ho val, lo que queda desert son los locals de las Societats per assistir tot hom á las representacions d' aquella.

Aumentar ja la carga ab que las Societats contribuixen als drets de representació ja prou enutjosa, donchs qu' ells cap profit pecunari treuen del seu treball, es una aberració y encara més aconsellarho als autors, com ho fá lo firmant del article. Prenguis avans la molestia de consultar als molts Arxius-Lirichs-Dramátichs que en nostra ciutat existeixen y potsé s' enterará de l' apoyo que deuen á una classe que tants sacrificis fá pera propagar una diversió tan culta com es lo teatro.

Además s' ha de tenir en compte un' altra cosa.

Probablement á Madrid los que avuy son actors, deuen haver passat son aprenentatge en los cafetins. Aquí, ab raras escepcions, los que aplaudeix nostre públich han comensat modestament per afició, en alguna Societat Recreativa.

Experimentats per molt temps ab aquest assumpto molt més podriam anyadir, pero acabarem assegurant al Sr. Gamucio que no deu buscar-se per aquest camí lo tant deplorable decahiment del Teatro Espanyol: reflexioni una mica y se 'n convencerá.

Y no 's cregui que nostre defensa tingui res d' egoista, perque si egoista fos, pel sol fet de ser una defensa catalana desitjariam que son propòsit se realisés; á veure si d' aquest modo, ja que 'ls drets de las produccions castellanas son més pujats que 'ls de las catalanas, potser ab lo nou augment, doblariam las representacions de las obras que ha produhit y produeix nostre teatro regional.

J. XIMENO PLANAS.

ROSAS Y VIOLAS

DE HEINE

Al mati vaig al camp, y de flairosas
violas, faig un pom y te l' envio,
hi torno cap al-tart, y de las rosas
las més bonicas pera tu las trío.

¿Vols saber lo qu' diuhen dolsa aymia,
eixas flors que sempre t' he cullit?
Que m' estimis, nineta, tot lo dia,
y m' estimis després tota la nit.

F. MARIO

AVANTS Y ARE

Al meu barbe

SEGUIDILLAS

Quan temps fa que 't contemplo
arreconada.

Avants tan... tan tronera,
tan santeta are...

Ay, me contristo,
puig creu que 'm donas pena
quan així 't miro

Recordo las nits de bulla
que ab mi junteta
feyam tanta de broma
¡Quinas canteras!
Y are soleta
en aquet reco, 't miro
tot ple de pena.

Avants tan bonica, are
sols donas pena.
Tota bruta y sense veu...
¡T' has tornat lletxa!
Y si acás goso
mirarte, espallifada
de pena moro.

Ta veu, com veu de lira,
ans m' inspirava
per fer las cansoretas
que ab goig cantava
y are, prendeta,

ets una sombra informe
de ta grandesa.

Fuig d'aquí, que quan penso
lo que avants eras,
ni sé escriure més versos
ni fer canteras.

¡Quanta desgracia!
Por mi ja has mor per sempre...
¡Pobre guitarra!

JOSEPH ESCACHS Y V.

Teatro Catalá

OR.—Comedia en tres actes y en vers, original de D. Frederich Soler, estrenada la nit del 24 del actual, en lo teatro «Romea.»

Ab tot y coincidir l' estrenarse á la mateixa hora en «Novetats» lo primer drama del celebrat autor noruech Ibsen, lo colisseu del carrer del Hospital presentava un aspecte més animat que de costúm, encara que no era lo de altrás vegadas en que Soler estrena obra. Lo gros de la gent amiga de lo nou era al teatro del Passeig de Gracia y com es natural, se notava la seva falta.

La darrera producció de Soler no entra de plé en la calificació de obra còmica ni li escau lo nom de drama; es més aviat un melodrama. Examinada baix aquest punt de vista, la nova obra té condicions recomanables.

Lo poeta planteja lo problema de que l' or no es prou pera satisfer totas las necessitats de la vida y que es igualment insuficient pera omplir á pler las afeccions del cor, y encara que no es lo melodrama lo género més apropiat pera donar solucions convincents, se surt airós ab son propòsit en mérits de sos coneixements en l' art escénich.

Lo tipo còmic representat per la Sra. Monner, es lo més felís de la comedia y las sevas graciositats fan riure de gust al espectador.

Lo que correspon al Sr. Capdevila, no resulta tant enter y alguna de las sevas relacions podria suprimirse, mes no per aixó resulta la seva intervenció menos graciosa.

Los acudits de que está saturat lo diálech, son tots ells de bona lley, y proban una vegada més que sens recorrer á frases xabacanas y grolleras pot ferse acudir la rialla als llavis del espectador.

L' acció de la obra té lloch á California en temps del descobriment de las minas d' or, y forma lo nús de la mateixa l' arribada d' un brik-barca catalá al port de St. Francisco en un día en que la ciutat en massa, presa del deliri de la febra d' or, es abandonada pera trasllarse á las minas.

Lo primer acte, entreté agradablement al públich y resultaria millor si fossin més curtas algunas de las escenas. Lo según pren més interés, essent d' un efecte grandió, lo final del acte, escena capital de la obra. Dintré del sistema afectista, ella fora de las més grans en son género, si no vingués un tant perjudicada per la relació feta en escenas anteriors

que predisposan l' esperit del espectador y privan de que l' interés fassi esclatar una ovació més gran al caure lo teló. L' acte tercer y final es entretingut y plé d' incidents còmichs, lo desenredo s' entreveu tot seguit, pero la reconciliació es poch lógica. La versificació es fácil y correcta com sempre y la causa de que alguna vegada resultin consonants forsats, prové de la infinitat de vegadas que 's pronuncia la paraula *or*. A la índole de la obra hauria escaigut molt millor la prosa.

L' éxit fou excelent; al final de cada acte fou cridat l' autor á las taulas y en lo según y tercer los aplausos se tributaren ab entussiasme.

L' execució per part dels artistes fou en conjunt poch segura. Las Sras. Clemente y Monner, sabían y representaren bé los seus papers respectius y d' entre 'ls homes mereixen mencionarse únicament los Srs. Capdevila, Santolaria y Fuentes. En lo senyor Bonaplata se veyá inseguritat filla de falta d' estudi ó de precipitació en los ensaigs.

B. S.

LOS GEGANTS DE LA CIUTAT.—Comedia en un acte y en vers, original de D. Juliá Carcassó, estrenada la nit del 13 del actual en lo teatro «Novetats.»

Alguna inexperiencia s' adverteix en aquesta obreta que suposém es la primera que dona á la escena lo seu autor; pero ab tot y aixó, 's notan en lo transcurso de la producció alguns rasgos felissos y alguns jochs d' escena ben combinats que 'l públich aplaudí merescudament. Lo diálech está ben versificat y en ell abundan los acudits.

L' execució bastant regular.

M.

LO BASTER DE SANTA PAU.—Drama en tres actes, en vers, original de D. Pere Reig. Estrenat la nit del 15 del actual, en lo teatro «Circo Español.»

De situacions interessants, especialment en los finals d' acte y de fluída versificació está dotada aquesta obra. Sa estructura recorda la dels primitius dramas catalans.

Lo públich, que siguié numerós, aplaudí y demaná al autor repetidas vegadas.

La execució moit cuydada, distingintshi especialment la Srta. Llorente y Srs. Borrás, Rojas, Bozo y Pages.

X.

¡UN BENEFICI!—Tragicomedia en un acte y en prosa, de D. Andreu Esteve. Estrenada la nit del 8 del corrept en lo teatro «Lope de Vega.»

Aquesta obreta es un apropòsit que agrada molt á la concurrencia que assistí al benefici de son autor, cridantlo ab aplausos repetidas vegadas á la escena.

Lo desempenyo siguié esmerat per part dels senyors Salas, Ferre, Magrinyá, Garriga y Melons.

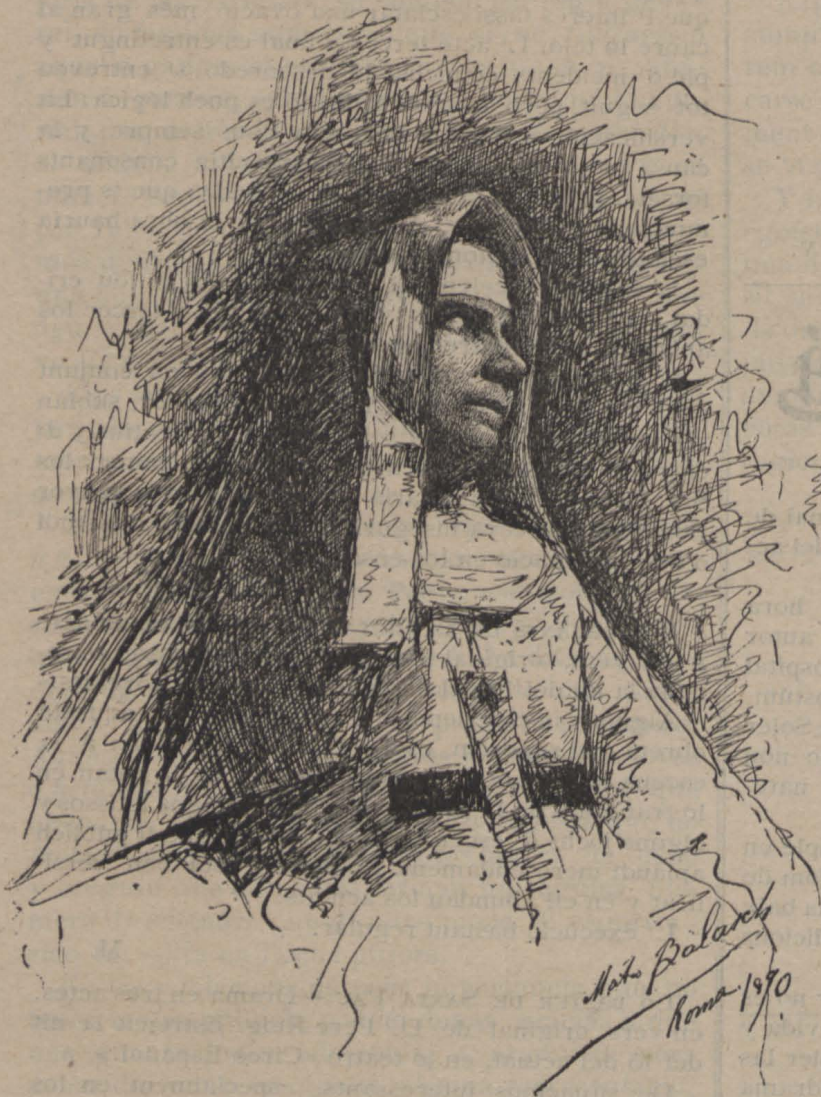
X.

A LAS PORTAS DE LA MORT.—Drama en un acte, en vers, original de D. Francisco Badia. Estrenat lo dia 16 en l' Ateneo de Manresa.

Es un quadro de situacions dramáticas y ben sentidas que 'l públich aplaudí ab entussiasme, demanant á son autor.

La execució siguié bona.

V. A.

LA MONJA

I

¡Quina vida de dol y d' anyoransa
sense mes esperança
que la gloria del cel la vida ascètica!...
Fugint de gent herètica.
com si 'l sol se pengués en llontanansa
per no esclatá de nou, ab sa llum pura,
á cert convent, de monja de clausura,
va tancar-se per sempre la Maria:
va pondres en plè dia
lo sol de la il·lusió que tan poch dura.

II

Qui ho havia de dir. Aquella filla
tan cándida, tan amable y tan honesta,
hermosa com senzilla,
símbol d' amor filial, ... per sort funesta
empeltada de fè y de fanatisme
per enlayrarse al cel de una volada
prengué la arrebolada
al fons del negre abisme;
puig cegada per qui hi veyá més que ella,
per ser digne de Déu y de sa gloria,

á sa mare deixá malalta y vella
sens mes consol que 'l plor que l' ofegava,
sens mes redós que 'l mon que despreciava
per trobarlo infestat y plé d' escoria.

III

La mare está morint y ella ho ignora,
pro un fer pressentiment son cor acora
y 's bat contra son pit y s' esbadella
com l' ona en los esculls... Terrible estrella.
Com vola, com s' enlayra ab dól sa pensa
en mitj de negró immensa...
S' ofega y 's rebut dintre sa celda
com en la gabiá presa tendra aucella,
puig sent repercutir ab melangia
uns crits en l' estertor de la agonia
y no sab de qui son... — ¡Ah! de la mare,
exclama esfarehida,
besant la creu de Cristó que 's repenja
en son pit virginal... Sent com la crida
aquella que va durla en sas entranyas.
En mitj de sants y donas casi santas
sols veu visions estranyas
que 's recargolan, xisclan... y l' agreujan
y renegan de Déu horroritzantas.
Mes, segueix ab pahor ohint absorta
los sospirs que s' escapan ab deliri
del fons d' un cor... ovira 'l cementiri
y un fossar preparat pera una morta...
una espessor de gent qu' ab tristor plora
al voltant de sa mare que agonitza,
sa mare que la crida y que l' anyora
y al veure que no hi es s' aterroritza,
Y com visió il·lusoria
la sent cridar encara:
— ¡Si ma filla tinguéss, la tinguéss ara! —
Primé es servir á Déu. Què hi fa que's moria
la mare, no val tant com val la gloria.

IV

Pobre ángel ignocent, pobre donzella.
Cóm pots ser devant Déu digna cristiana
si abandonas crudel, vil é inhumana
al sér que t' ha estimat ab gran dolcesa,
com la Verge á Jesús, tota puresa?
Si Déu qu' es just y gran al cel t' ampara,
d' Ell qué ha de dir ta mare!...
Al pensarhi tant sols me causa mella.
Prega ab fervor, Maria,
endinsada en l' ocás que en fatal dia
com lo sol per no eixir vares tancarte,
y llá gat los genolls d' arrossegarte
d' altá en altá, com serp. La Providencia
seguirá tot lo curs de ta consciencia
fins l' hora de la mort. ¡Ah, desgraciada!
¿Per qui serás plorada?
¡A qui dol una flor que no té essencia!...
Plora ta sort, ¡oh! monja de clausura
closa al fons de la trista sepultura
de cors tan grans per esser cors de mare,
per estimar á fills... Ah, dona avara,
que del fanch mundanal pel cel fugires
y al cel ab fanatisme tu escarnires,
que es escarnir á Déu deixá á la mare.

IGNASI IGLESIAS.

L' AMERICANO

NOVELETA

(Continuació)

pujava aixirit y xamós, com un pardalet que sab no l' inquietaràn, y tan fresch y roig, que feya ben be honor á la seva mare.

Cada dia la Roseta, al ficarlo al llit, li feya dir, dictantli, un pare nostre pera que Deu fes tornar aviat al seu *papa*, com si li semblés que 'l Totpoderós no podria pas negarse als tendres prechs d' un angelet.

Vingué 'l diumenge després de Pasqua, dia per dia del que recordava 'ls quatre anys passats desde que 'n Quico faltava, no haventne sapigut pas res més.

La vetlla avants la Roseta, seguint la costum tan ben conservada, havia fet dir la oració consabuda al seu filllet, pero aixís que l' hagué colocat en lo llit, després de pronunciada, de repent s' alsá assentantshi, preguntant á sa mare:

—¿Qué tardará molt lo *papa*?

De prompte quedá esglayada la Roseta. ¿Qué li contestaria á aquella criatura? ¿L' havia d' enganyar ab una contesta que per ella potsé fora una promesa, que no cumplintse després l' ompliria d' amargura y qui sab si d' anyoransa?

—Deu ho sab, fill meu, —li respongué abressantlo.

—¿Y tantas vegadas que li hem demanat no t' ha dit encara quan vindrá?

—Si, aviat.

—¿Aviat! y ¿quan es aviat?

—Potsé demá, demá passat, d' aquí á un any, d' aquí dos... Pero, qué t' dich, fill meu, si encara no tens idea del temps.

—Jo vull que sia demá...

—¿Tú ho vols! Aixís mateix ho voldria jo.

—¿Si demá no vé, no vull dir may més cap pare-nostre!

—¿Oh, no! fill meu; sempre, sempre l' has de dir.

—Donchs avuy lo diré una altra vegada per últim cop, pero tot sol.

S' ajugué novament y comensá á murmurar la oració ab veu que aná debilitantse fins á quedar dormit.

La Roseta permanesqué bon rato al seu costat vetllant lo apacible son ab que somrient descansava 'l seu filllet.

—Tú vols que vingui demá, y demá 's cumpliran precisament quatre anys que va abandonarnos! Y ab los ulls negats de llágrimas y sense fer soroll pera no despertar á 'n Francisquet, sortí de la arcoba pera anarsen al costat del balcó, de la mateixa manera que en semblant dia s' hi colocá quatre anys enrera, á espargir sos tristos pensaments, contemplant la mar que, llumenada per los raigs de la lluna, sas mogudas ayguas pareixian en alguns indrets, enfilalls de perlas.

¿Quina nit més bonica pera 'ls ditxosos! ¿Quina nit més trista pera la Roseta! La poética claror de la lluna omplia tot l' espay. Cap sombra interrompia la extensa planura de la mar, que allá d' enllá 's confonia ab la volta del cel sense que 'ls ulls poguessen distingir la ratlla del horissó. Sols lo lleu remoreig de las somogudas ayguas trencava 'l solemne silenci de la nit. La salabrosa marinada lliscava humida per lo rostre de la atribulada esposa, que baix la influencia de la hermosura y de la apacibilitat de tan melangiosas horas gosava un benestar que condormia sos pensaments, com deuen sentirlo las flors al rebre sas fullas lo ruixim de la rosada.

Las dotze batalladas de la mitja nit que com vibrantas onas s' anaren perdent per l' espay, la desvetllaren del éxtasis en que havia quedat sumida, tornantla á la realitat del mon.

Llensá una última mirada, sense objecte fixo, en la majestuosa immensitat de cel y mar, tancá lo balcó, que restava mitj obert, y als pochs moments dormia sossegada al costat de son filllet, que sense desvetllarse del tot s' havia abressat ab ella.

Lo mati era tan esplendent com bella y tranquila havia sigut la nit passada. Lo titllejar de las campanas senyalavan la missa primera, cridant á matinejar als vehins de Sitjes que per sas obligacions no podian assistir més tart á la major.

En Francisquet tan bon punt va despertarse, demaná, com sempre, á sa mare que 'l vestís, pero aquell dia, com si la son no li hagués esborrat lo pensament ab que s' adormí, va preguntarli desseguida que desclogué 'ls ulls:

—Demá es avuy, ¿vritat, *mama*?

—Si, fill meu; es avuy lo demá que ahir esperavam...

—¿Donchs avuy té de venir lo *papa*!

Lo cor de la Roseta feu un salt. ¿Seria una revelació del cel aquest desitj del seu fill?

Acabá de vestirlo preocupada per lo pensament que las paraulas de 'n Francisquet li havian infundit, y aná á missa primera, com tenia per costum totas las festas, pregant en lo temple ab més fervor que may, pera que fos cert lo que 'l seu fill havia pronosticat.

Profondament conmoguda sentia passar las horas: lo mati avansava y á cada moment, mentres feya *dissapte* de la casa, se veyá precisada á reposar, no perque 's sentís afadigada, sino pera aplacar las bategadas del seu cor que pareixia voler sortirseli del pit.

Conegut lo carácter de la Roseta, fidel observadora de la costum que s' havia imposat, no cal dir que, com los dias després de casada tot seguia en lo mateix lloch, no havent perdut los mobles, gracias á la sollicitud ab que eran cuydats, gayre be gens del seu bon aspecte de nous.

L' hortet, conreuhat per los avis, se conservava ufano, y 'ls pochs arbres fruyters y la parra que s' entortolligava sobre 'l pou, s' havian engroixit bastant més de lo que ho eran quatre anys endarrera.

A tres quarts d' una comensá la Roseta á parar la taula; las mateixas estovallas la cubriren; col·locá las duas cadiras, los dos plats y 'ls dos cuberts de sempre, y entremitj d' aquestos lo de 'n Francisquet, desde que hi menjava assentat en una cadira de las que se 'n tiuhien tronas.

Aixís que 'l rellotje de la vila comensá á tocar los quarts de la una, la Roseta s' aixugá una llágrima ab la punta del devantal, murmurant:—¿Una altra esperansa perduda!—y 's dirigi envers á la porta pera cridar al seu fill que anés á dinar, puig essenthi ja tothom, feya estona, del vehinat, jugava tot sol al mitj del carrer, que en aquells moments se trobava completament desert.

Al sentir la veu de sa mare, en Francisquet se acostá á la porta, pero 's quedá dret en lo llindar mirant á un home que á tota pressa com tement ésser vist, havia passat lo carrer y anava á entrar en lo portal després de pegar una rápida ullada á la casa.

(Acabaré)

ARENYS DE MAR.—Diumenge passat se posà en escena lo drama *Un manresà del any cuit*. Lo desmenpenyo deixà molt que desitjar.

J.

VILAFRANCA.—La setmana passada mori en aquesta població, lo jove *aficionat*. En Joseph Sabat, que tants aplausos havia guanyat en la carrera artística que per afició 's dedicava.

C. M.

TARRAGONA.—Diumenge passat, la Societat Escolar posà en escena ademés d' un drama castellà, la celebrada comedia catalana *La qüestió son quartó*; distingintshi tots los actors, especialment los Srs. Poblet, Roca, Minguella y altres que sigueren aplaudits. Acabà la funció ab la bonica pessa, *Gos ab peras*. Lo ilaurejat poeta Sr. Boloix, recitá sa magnífica poesia *Tarragona*.

En lo teatro del «Centro Recreativo» donà funció una companyia de aficionats, posant en escena diumenge passat la divertida gatada *La butifarra de la llibertat*, que sigué molt aplaudida.

R. F.

SITJES.—Teatro del Retiro. Diumenge passat la companyia d' aficionats posà en escena tres produccions catalanas que son: *A la lluna de Valencia*, que fou molt ben desmenpenyada per la Sta. Santana y los Srs. Ribas, Marsal, Gorgas, Gené, Moranda, y Sans, que sigueren molt aplaudits, la comedia en un acte *Castor y Polux* que tingué moltissims aplausos y acabà la funció ab la comedia en un acte de Sebastià Sans Bori, *A fi de Curs*, essent molt aplaudits tots los que hi van pendre part.

La concurrencia que omplia lo teatro de gom a gom, va sortir molt satisfeta.

J. S.

SOMNI FELÍS

—Escoltam, Adolfo, tot lo que 't diré, pero has de prometre'm á ningú dir ré.

—T' escolto, Enriqueta, ja pots comensá, y estigas segura que ningú ho sabrá.

—Vaig tenir un somni una d' eixas nits... Fins temo que 'ls pares van sentir mos crits. ¡Quant no pagaria per tornar-lo tenir!

—Vaja, que per ara, sé tant com ahir.

—Va ser lo meu somni qu' eram ja casats, qu' era 'l primer dia de dormir plegats, que era 'l primer dia de sellar l' amor.

—Y lo primer dia d' está en vaga jo,

—Que passats deu mesos vam tenir un nin.

¡Que n' era de maco!

¡Rosset y aixirit!

Era las delicias

de nosaltres dos...

—Calla, noya, calla, que 'm vé tremolor.

—Y quan á l' Iglesia tocavan las set, vareig despertarme soltera: ab promès.

J. AVELTA.

TEATROS LOCALES

PRINCIPAL.—Anunciarse qu' en Massini cantarà 'l *Rigoletto* y omplirse lo teatro, es una d' aquellas cosas que no poden deixar de sucsehir. Dissapte y diumenge passats en Massini torná á cantar *La donna é mobile* y los aplausos ressonaren al final com sempre entussiasistas. Y no obstant, potser millor canta, si cab, la *ballata* del primer acte y 'l comensament del quarteto, pessas las duas que li valgueren una ovació.

També fou aixís mateix molt aplaudida la Srta. Boronat en las notas altas que sosté ab molta fermesa y 'l barítono Sr. Tabuyo que desmenpenyá la part de protagonista ab molt acert.

La execució general de la obra deixà bastant que desitjar.

LICEO.—Ha publicat per fi los cartells de la temporada de Primavera. Are esperém que obri las portas, perque ja es sabut alló de *obras son amores y no buenas razones* ó *cartelones*, que pel cas ve á ser igual.

CIRCO.—Instalada de nou en aquest teatro la companyia Tani, cap novetat nos ha presentat fins are. Pero no s' espantin: pera últims de aquesta setmana está anunciat l' estreno de la opereta *Li-Li*, ab novas decoracions pintadas pel escenógrafo senyor Moragas.

Esperém parlarne en lo número próxim.

ROMEA.—En la secció corresponent veurán nostres lectors lo judici crítich de la comedia *Or*, de D. Frederich Soler.

NOVETATS.—També en la secció de «Teatro Catalá» 's dona compte del estreno de la comedia en un acte, *Los gegants de la Ciutat*.

Divendres de la setmana passada s' estrená lo drama *Un enemigo del pueblo*, original del célebre autor noruech Enrich Ibsen.

Voldríam ocuparnos d' aquesta obra ab la extensió que 's mereix, pero 'ns falta l' espay, ja que no la voluntat: aixís es que 'ns limitarém á donar compte del éxit que la obra obtingué y de la execució que li va cabre.

Aquell va ser complert. Lo públich, algó suspens durant los dos primers actes per rahó de la novetat

que se li presentava, s' animà á la segona mitat del tercer y seguí ab interés y aplaudí los dos restants, especialment lo de la conferencia pública que dona lo doctor Stokonann en defensa del seu dictámen sobre las aigües del balneari y en la que exposa además las sevas ideas revolucionarias.

En la execució, la companyia del teatro Novetats lluytava ab un' obra superior á las sevas foras; pero aixís y tot, sapigué sostenirsen, logrant los actors ferse aplaudir en diferents ocasions.

Está en estudi la nova producció *Lo núvol negre* original de D. Joaquín Riera y Bertan.

TÍVOLI.—Dijous devía estrenarse la sarsuela de gran espectacle *El siglo que viene*, pera la que se han pintat varias decoracions y confeccionat gran número de trajes.

ELDORADO.—*Las mariposas* es una sarsuela airoseta que 's fa sentir ab gust. Conté una trama, encare que no nova, graciosa y varias escenas cómicas abundants en xistes que son molt celebrats pel públich.

Los autors de la lletra son los Srs. Perrin y Palacios, lo mestre Marqués ho es de la música. Aquesta resulta agradable, com ho demostra 'l fet de demanar cada día 'l públich la repetició de la major part de números que amenisan la obra.

La execució bona.

Están en ensaig varias obras novas.

LABRUGUERA.

SUSCRIPCIÓN PÚBLICA

á favor de

DON EDUARD MOLLÁ

Pessetas.

Suma anterior.	47'75
Frederich Torres.	00'25
Angel Murillo.	00'25
Un Colaborador.	01'00
Mascasanti (en sellos de 15 céntims).	01'05
Manuel Espunya.	00'25
J. M.	00'25
C.	00'50
SUMAN.	51'30

Ab l' objecte de facilitar l' entrega de cantitats queda oberta l' admissió en los punts següen: Societat «Niu Guerrer»; Ampla, 59, 1.er—Arxiu de Bonnin Germans; Passatge Madoz, 5, 3.er, 2.ª—Rellojería dels Srs. Grau y Barrau; Carders, 3.—Rellojería de Joseph Mullos; Baixada de la Presó, 8.—Imprempta de Simón Alsina; Montaner, 10.—Y en nostra Administració; Cabrás, 13, 2.^{on}, 1.^a

IPOBRETI

- Observo ja fa alguns dias que no rius com reyes ans.
- Es que hi perdut l' alegria; per ço estich sempre plorant.
- Y, donchs, ¿desde quan te passa aquest malestar estrany?
- Des la setmana passada que vauéig quedar cessant.

J. BACH GENARÓ.

Ab la forma expressada en la primera plana de las cubertas del present número poden verificar lo cambi, tots los que desitjin tenir enquadrnat l' exemplar de ia última obra repartida, *Sant Jordi mata l' aranya*.

Com no era menos d' esperar tractantse d' un acte humanitari, com es lo de la suscripció pública á favor de D. Eduard Mollá, tot just iniciada en lo número passat promet donar resultat satisfactori. Son diferents las adessons rebudas pera la bona realisació de tant important acte, á més de la d' alguns particulars hem rebut las de varias Societats Recreativas que projectan celebrar funcions de benefici pera tal objecte ó captas entre sos consocis.

Gracias á tots, per sos filantrópicos sentiments.

En la Societat «Marina» instalada en lo carrer Rosich, n.º 4, tindrà lloch avuy dissapte, una funció extraordinaria á benefici dels Srs. Fortuny y Montserrat. Componen lo variat programa quatre obras, essent dugas d' ellas *Tot per las donas* y *Cap y cua*.

Avuy deu tenir lloch en la Societat «La Bruja» instalada en lo Teatro Olimpo, una funció á benefici de D. Joseph M.ª Balmanya, posantse en escena varias conegudas produccions y estrenantse además un arreglo en un acte en prosa y vers, degut al beneficiat y á D. L. Señorli, quin títol es. *Solitos y á oscuras*... Donadas las simpatias ab que conta lo Sr. Balmanya, es segur qu' aquest vespre lo Teatro Olimpo 's veurá concurrendíssim.

S' anuncia lo próxim estreno en lo teatro Novetats de la nova producció *En pólvora*, original de D. Angel Guimerá.

Hem rebut los exemplars de las bonicas comedias *Mala jugada* y *La última voluntad* arregladas á la escena catalana per D. Francisco Casanovas.

Agrahim l' atenció.

Creyém del cas repetir de nou l' advertencia á tots quants recullin los folletins, que 'ls plechs de vuit planas, es preferible que no 's tallin, al objecte de facilitar millor la enquadrnació.

Lo dijous prop vinent tindrà lloch en lo teatro de Novetats una bonica funció á benefici del conegut escriptor festiu D. M. Figuerola Aldrofeu.

Lo programa estará compost de las comedias en dos actes *Servey de Plata* y *Lo cos del delict* y del molt aplaudit monólech *Lo Vigilant*.

Dilluns próxim tindrà lloch en lo teatro Romea l' estreno de la comedia en un acte *Pintura fi de siglo*, arreglada á la escena catalana per los senyors Srs. F. Dalmasas Gil y A. Guasch Tombas.

Dissapte passat lo Centre Catalá celebrá altra de sas vetlladas literarias musicals que, com de costum, se vegé molt concorreguda.

Hi prengueren part, essent molt aplaudits, las senyoretas Venturini, Tort y Ponsetí y los Srs. Iglesias, Nogués, Casals, Ponsetí y Venturini.

Lo «Círcul Literari» situat en lo Passeig de Sant Joan, n.º 194, donará demà á la nit una funció en la qual se llegirá lo monòlech trágich histórich *L'últim Conceller*, que ha guanyat lo premi ofert per aquest círcul y que segons noticia es original del aplaudit autor dramátich D. Joaquím Ayné Rabell.

En la mateixa funció s' estrenará una humorada en vers escrita á tascas y en l' espay de vintiquatre horas, per los socis senyors Millá, Baró, Asmarats, Burgas y Fullá que la titulan *Un gepich cantant victòria*.

Avuy dissapte, lo jove aficionat D. Estanislao Sertrat, celebra lo seu benefici en lo mateix local del «Círcul Literari» ab las obras *Muralla de ferro* y l' estreno del quadro dramátich *Fidelidad* escrit per D. Joaquim Nin y Tudó y la pessa *Lo Pronunciament*.

A Valencia lo públich está disfrutant de una gran competencia entre las empresas teatrals. En lo teatro Pizarro, la entrada y butaca costa dos rals, un palco sis rals, y l' entrada 15 céntims. En lo teatro Apolo butaca ab entrada tres rals, y un ral la entrada sola.

Al teatro de la Princesa, com que la empresa no ha rebaixat los preus, no hi va ningú y per lo tant tindrà de tancar-se.

Es d' advertir que en los tres teatros hi actuan companyías molt acceptables.

EPÍGRAMAS

Parlant del geni del art
dos amichs, deya un dels dos:
—T' asseguro, Révoltós,
que te un gran geni en Guitart.
Y ab ironia marcada
respongué l' altre:—Ho sabia,
puig per una tonteria
dona la gran plantofada.

—L' Eudalt ha mudat d' ofici.
—¿Si? ¿y qué fa are?
—No ho sé;
pero crech qu' es ordinari...
—Ja fa bastants anys qu' ho es.

SABATERET DEL POBLE SECH.

XARADAS

Vaig á fer una xarada
molt facil d' endevinar,
perque... la vritat; al ferla,
me trovo poch inspirat.
Ab aixó lector, dispensa
y no t' trenquis massa 'l cap,
que no més que te la miris
la solució trobarás.
Es un número primera;
dos, es part del cos humà;
tersa prima, sense dupte
es diminiu lu de nas.
Segona, cuarta, tercera,
es nom de dona... formal;
y de sar-uela bonica
que per tot, sovint la fan.
Segona tersa, tothom
que té mossos ó criats;
quarta segona, 'l poeta
los seus versos inspirats;
ab dos intera, sempre pesca

bastants peixos, mon cunyat;
segona dos, lo meu nen
que no té més que mitj any,
y segona dos, pronuncia...
P unica cosa que sab.

Si no sabs la solució
de eixa xarada trobar,
t' diré que tens lo tot
á las tevas propias mans
puig total es y no hu duplis
LO TEATRO REGIONAL.

DOIGRS MONT

—Que 's aixó
—Un hu.
—¿Y no t' hi fas res?
—Si que 's gros!
—Segona.
—Jo tinch una cosa bona
qu' un de tres, molt enginyós,
'm dona y no 'm va anar mal...
l' has de coneixe: en sedó.
—¿Qué vols dir aquell m'inyó
que junts vam aná á tota?

E. RIERA MATEU

MUDANSAS

I.
La tot un total té
que canta molt be.

ARMANDO DE DORDA.

II.
Per una tot y una total
ne vaig darne un dineral.

CINTE BARRERA Y CARGOL.

INTRINGULIS

Buscar una paraula que anantli trayent una lletra del darrera resulti:

1, Carrer de Barcelona.—2, Animal.—3, En las cartas.—4, Vocal.

GEROGLIFICH

MAR

X
FONDO

MANUEL ESPUNYA.

Las solucions en lo próxim número.

AVIS

Queda establert lo regalo de costum entre 'ls senyors que envihin las solucions.

Solucions als Enigmas insertats en lo número 62.

XARADA I.—Pe-pa.
II.—Mar-ce-la.
TRENCA CAP.—Lo monjo negre.
ANAGRAMA.—Rita-Tira-Tria.
GEROGLIFICH.—Per fils los fladors.

Varen rebrens ab las solucions exactas 3 plechs baix l'ordre següent:

1, P. Rovellat; 2, Joan Navarro; 3, M. Sanalp y Puntí. Correspongué la sort al plech número 1, firmat per P. Rovellat.

Vingueren 9 plechs més, que no entraren en sort per no ésser exacta la solució del geroqlifich.

Correspondencia

M. Sapastra; Artur C bire; A. L.; Candorosa: Un enfutismat; Juli Torres; N. Cubells; Noy Bufó; Astut y Sabi; Joan Butxaca y Roch Enserat: no marxa prou be.

M. Maria; Roman Facerías; Mateu Salamell; Un de Mataró; A. Lacasa, G. Joseph Anseram; Melonets; Cintet Barrera y Cargol; Joan Marf y Codina; P. Rovellat; J. A. A. y Ruch Pulit: anira alguna cosa.

M. C. G. veurém d' ocupantsen.—Anton del Cam; es assumpto poch agradable.—J. Margarit; gracias per sos oferiments.—A. S; pot enviarlo en la forma que diu.—J. B., Valencia; remés rebut.—J. an Poblet; admesa.—Joseph Fulp y Plana; no 'ns agradan prou.—J. Franquesa; anira alguna.—Joan Oriol; veurém d' aprofitarho.—Jo mateix; no son prou correctes.—Salvador Bonavia; van be.—Coll y Puval; la forma es defectuosa.—Joaquim Font; J. M. Olot; J. R. S. Martí y M. T; remesa carta.—Rafael Font; s' admeten sellos de 15 ó menos céntims.—Noy de Prades; nira.—Enrich Kiera Mareu; també ab la forma consabuda.—J. Alemany Borrás; pera quan se prenti ocasió.—Guillem Torres; aniran.—R. Martí; queda servit.—Joseph Orta; igualment.—F. Elias Setmeso; es un género que no l' admetem per l' abundancia que 'n tenim.—Eusebi Torres; lo vers es poch correcte; del demés veurém.—J. Conangia Fontanilles; aniran.—Joan Roca; veurém en altra cosa.—J. chal del Rus; es poca cosa.—Anton Pazal; veurém d' insertarlo.—F. G carta la setmana proxima.—M. T. recomaném que lo que pensin fer per la suscripció sia aviat, gracies anticipadas.—Un Colomi, nó ho hem eutes.—M. Marina; son poch cuydats.

Imp. Muntaner 40.—BARCELONA